

IVÁNYI GRÜNWARD BÉLA (1867-1940)

Parkrészlet Kecskeméten (Kecskeméti Kaszinó kert) | Park in Kecskemét (Casino Garden in Kecskemét), 1911-1912

Olaj, papír | Oil on paper, 42,5 x 55 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Iványi Grünwald Béla Kecskemét

Kezdő ár | Starting price: 6 000 000 Ft / 17 143 EUR
Becsérték: 9 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimate: 25 714 – 34 286 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Iványi-Grünwald Béla festményeinek és Magyar műgyűjtemények bemutatása I. Dr. Sonnenfeld Zsigmond gyűjteményéből. Ernst Múzeum, Budapest, 1913

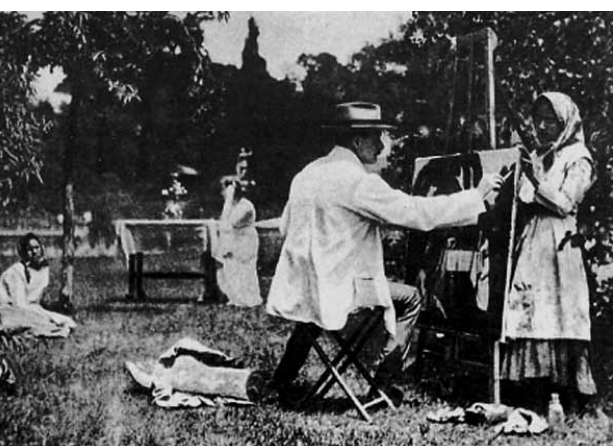
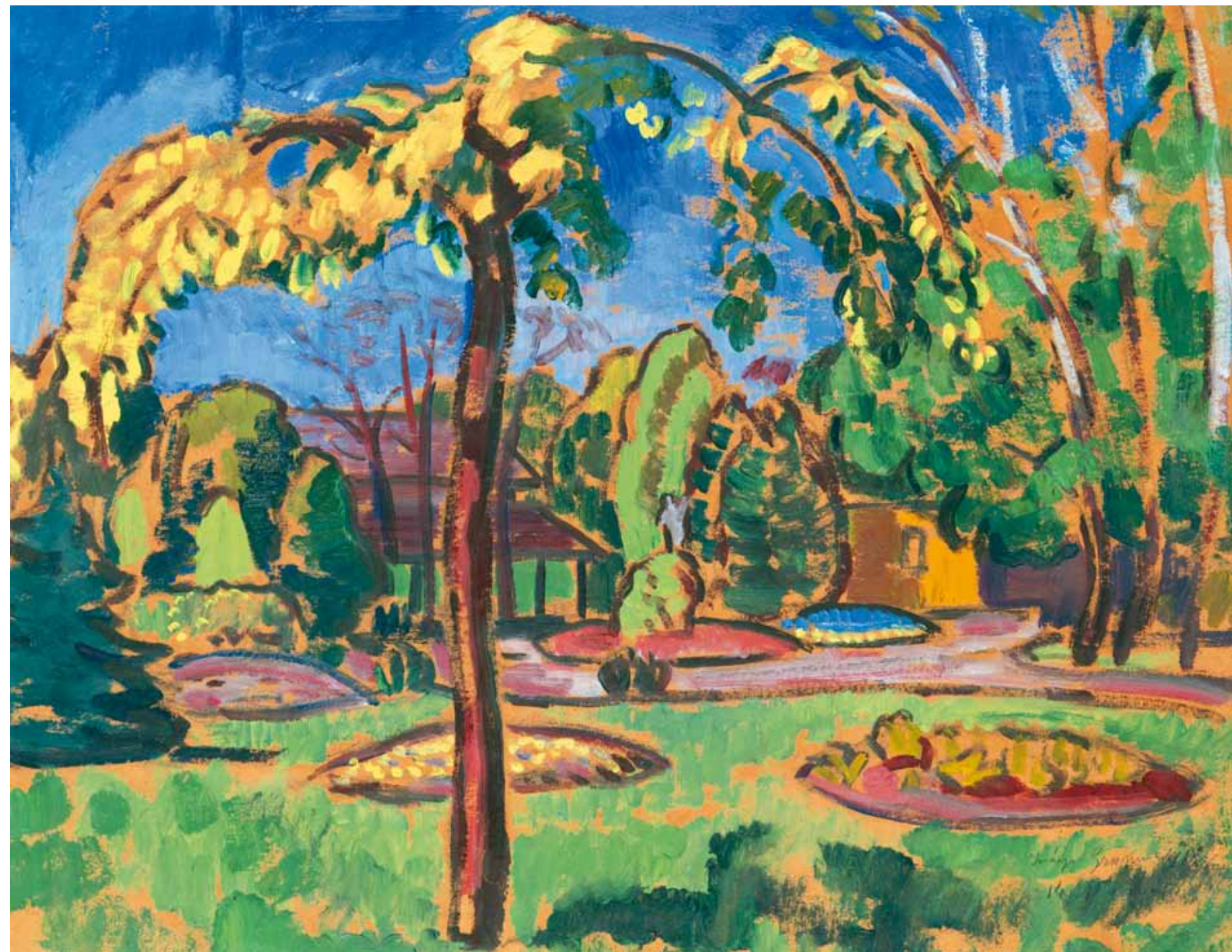
KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig 1904-1914. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2006. március 21. – július 30. katalógus: 144.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Szabó László: Iványi-Grünwald. Corvina Kiadó, Budapest, 2007, 39. kép

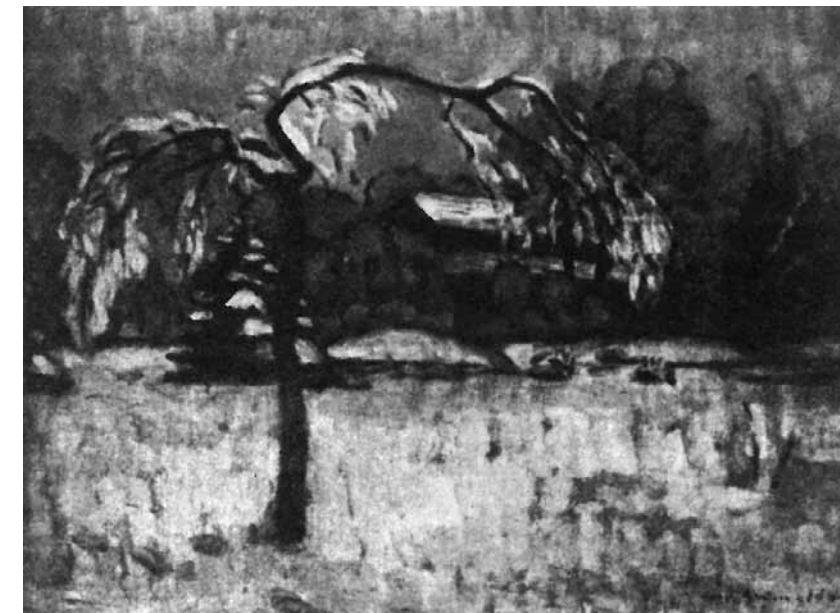
GRÜNWARD B.

1. Iványi-Grünwald Béla a kecskeméti művésztelepen, 1912

Iványi-Grünwald Béla szerepe és jelentősége közismert a magyar „neós” mozgalomban. A nagybányai alapítók közül egyedülként állt a friss, párizsi fauve festészet hatása alatt dolgozó fiatalok mellé. Fokozatosan eltávolodott az idősebb generáció naturalista, plein air modorától, hogy aztán a szecesszió és posztimpresszionizmus hatására a századelő egyik meghatározó művészevé váljon. Az 1910-es évek elején a korszak egyik legmarkánsabb, legerőteljesebb életműve bontakozik ki műtermében, amely személyét a kecskeméti művésztelep vezető mesterévé avatta.

Az itt bemutatott alkotás minden bizonnyal a Schiffer-villa pannójának kivitelezése során született. A *Parkrészlet* és a pannó vázlatainak felszabadult, dekoratív szellemisége ugyanis meglepően közel áll egymáshoz. A pannó tanulmányainak keveretlen színei, a színes kontúrok alkalmazása, az oldottan kezelt formák erőteljes hasonlóságot mutatnak képünkkel. A *Parkrészlet* két legközelebbi analógiájának a *Nyár*, és az *Uzsonna a kertben* (egyaránt 1912 körül) tekinthető. Ez a két darab abban is megegyezik a *Parkrészlet* című képpel, hogy mindkettőn felbukkan a kompozíció vertikális tengelyét hangsúlyozó fa motívuma is.

2. Iványi-Grünwald Béla: A kecskeméti művésztelep télen, 1914 körül magántulajdon

3. Iványi-Grünwald Béla: Uzsonna (Kertben), 1912 körül Katona József Múzeum, Kecskemét

Ezekből a párhuzamokból arra következtethetünk, hogy Iványi 1913-as, az Ernst Múzeumban rendezett kiállításán, a fenti két analógia mellett, a *Parkrészlet Kecskeméten* is ott függhetett. A katalógusban található címek alapján nehéz a beazonosítás, azonban a stiláris hasonlóságokat figyelembe véve ez a mű is helyet kaphatott a tárlaton a Schiffer Villa, valamint a Kecskeméti Kaszinó homlokzatára készült alkotásokhoz kapcsolódó művek és tanulmányok között.

Bár az eddigi szakirodalom, mint a nyári kaszinó kertjét ábrázoló képként tárgyalja ezt a festményt, szinte egészen biztos, hogy az egy

másik helyszínen készült. A kecskeméti Úri Kaszinó, a későbbi Katona József Múzeum oszlopos, portikuszos épülete jellegében messze elüt a festmény háttérében álló részletektől. Nagyobb a valószínűsége annak, hogy a kaszinó mögött álló parkosított rész másik felén, a Rákóczi út jobb oldalán található 1903-ban kialakított kerti mulatóhely, vigadó környezetét ábrázolja. (Ez a parkrész a KTE pálya építésének esett áldozatul 1945-46-ban.) De az sem elképzelhetetlen, hogy a Műkertben, a művésztelepi épületek bejárata mellett található nyári vendéglő látható a festményen. Ez utóbbi eshetőséget erősíti Iványinak egy másik, a *Parkrész-*

lettel szinte azonos beállítású tájképe, amely *A kecskeméti művésztelep télen* címet viseli. Mintha csak képünket szemlélve írná az alábbi sorokat Farkas Zoltán a művésztelepről: „*A természet erre a képre a maga festékes tubusából keveretlenül, vakító erejükben rakta fel a maga színeit; nem a megszokott alföldi nagyszerű egyhangúság ez, hanem valóságos Szinyei-utánezat. Annak, aki itt éli művészetét, nem kell messzire cipelnie festőkésztségét, csak kiül a kertbe, s bármire fordul, máris fösthet. Sötétlő akáclombok vakítva világító házfalakra borulnak, előttük vakító vörös virágok, felettük ultramarinkék az ég, és máris készen van a kép.*”

KASZÁS GÁBOR